CENTRUM PRÁVNEJ POMOCI

Výročná správa Centra právnej pomoci za rok 2013

Február 2014

Obsah

Úvod **3**
Príhovor riaditeľky **5**
Profil organizácie **6**
Identifikačné údaje organizácie 6
Hlavný predmet činnosti centra **6**
Poskytovanie právnej pomoci – právny rámec 6
Podmienky nároku na poskytnutie právnej pomoci 10
Predbežná právna pomoc 11
Predbežná konzultácia 11
Cezhraničné spory 12
Azylová agenda a administratívne vyhostenie 13
Mediácia 14
Organizačné a personálne zabezpečenie centra **19**
Organizačné členenie centra 16
Územné členenie 20
Personálne obsadenie centra 22
Štruktúra zamestnancov a mzdová politika centra 23
Zhodnotenie činnosti centra za rok 2013 ..... **26**
Vyhodnotenie dostupnosti právnej pomoci a kvality poskytovanej právnej pomoci 26
Základné údaje o počte žiadateľov k 31.12.2013 a zhodnotenie úspešnosti centra 27
Spolupráca centra s médiami 36
Spolupráca centra s partnerskými organizáciami 37
Finančná časť **40**
Finančné hospodárenie centra v roku 2013 40
Skrátené finančné výkazy podľa slovenských štandardov 43

Úvod

História bezplatného poradenstva občanom v materiálnej núdzi začala na Slovensku už v roku 1999 prostredníctvom advokátov, Ministerstvom spravodlivosti SR alebo prostredníctvom súdov a prokuratúr.

Z dôvodu zjednotenia princípov a stanovenia podmienok na poskytovanie právnej pomoci za účelom potreby zabezpečiť prístup k právam občanov garantovaných ústavou v zmysle čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý hovorí, že: *„každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok stanovených zákonom*“, vzniklo na základe zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len" zákon č. 327/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov") dňa 01.01.2006 **Centrum právnej pomoci** (ďalej len „centrum“).

Centrum zabezpečuje aj plnenie ustanovení Smernice Rady Európskej únie č. 2003/8/ES z 27. januára 2003 na zlepšenie prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch ustanovením minimálnych spoločných pravidiel týkajúcich sa právnej pomoci pri takýchto sporoch, Smernice Rady č. 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca a Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území.

Rok 2013 sa niesol v znamení zabezpečovania realizácie a aplikácie zmien vyplývajúcich z novely zákona č. 332/2011 Z. z., a č. 335/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 327/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Hlavným cieľom novely bolo zvýšiť dostupnosť, odbornosť a rozsah právnych služieb centra, posilniť jeho preventívnu funkciu a zvyšovať právne vedomie v spoločnosti ako nástroja na ochranu práv každého. Preto centrum v uplynulom období zameralo svoju prácu predovšetkým v prospech klienta formou otvorenia nových kancelárií či konzultačných pracovísk, prezentovania činnosti centra prostredníctvom prednášok a médií, spoluprácou s partnermi, čiastočnou inováciou web stránky a mnohými ďalšími aktivitami, ktoré verejnosti približovali počas celého roka 2013 centrum a jeho pôsobenie.

Novela zákona priamo ovplyvnila chod a vývoj centra v uplynulom období dvoch rokov, o čom svedčí aj množstvo zmien, ktorými centrum od roku 2012 prechádza. Rok 2013 podobne ako aj rok 2012 bol mimoriadne náročný rok najmä vzhľadom na rozšírenú agendu

centra, zmeny podmienok pri poskytovaní právnej pomoci a s tým súvisiaci nárast klientov, ktorí pomoc centra vyhľadávali. Avšak aj napriek enormnému nárastu pracovného zaťaženia zamestnancov centra či už v regionálnych kanceláriách alebo priamo v administratíve, možno hodnotiť prácu všetkých zamestnancov pozitívne najmä s prihliadnutím na ich profesionálny prístup a odhodlanie, čo v nemalej miere zaistilo vysokú kvalitu v poskytovaní právnych služieb, ako aj pri riešení iných problémov, o čom svedčí predkladaná výročná správa.

Príhovor riaditeľky

Úvodné slovo

Vážené dámy, vážení páni,

dovoľte mi prezentovať Vám výsledky práce rozpočtovej organizácie Centrum právnej pomoci za rok 2013. Sú to výsledky práce ľudí, ktorých poslaním je robiť maximum, aby v rámci zákona č. 327/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov zabezpečili poskytovanie právnej pomoci osobám v materálnej núdzi.

Verím v zmysel a správnosť poslania centra a som poctená, že od 15. novembra 2013 som riaditeľkou tejto inštitúcie. Preto Výročná správa za rok 2013, ktorú predkladáme, predstavuje prácu mojich predchodcov, na ktorú nadväzujem. Aktuálne po troch mesiacoch pôsobenia ukončujem proces oboznamovania sa s fungovaním centra, navštívala som osobne všetkých 13 kancelárií po celom Slovensku. V najbližšom období predstavím rad opatrení, ktoré by mali zefektívniť fungovanie centra a vrátiť ho na zaslúžené uznávané miesto v spoločnosti v rámci svojho zákonného rámca, o ktorom tiež veľa diskutujeme a snažíme sa ho nastaviť tak, aby bol naplnený účel a poslanie tejto mimoriadne potrebnej inštitúcie.

Predpokladám, že rok 2014 bude rokom veľmi akčným pre centrum a verím, že s tímom spolupracovníkov, ktorí pracujú radi pre centrum, dosiahneme stanovené ciele.

JUDr. Nataša Nikitinová

Profil organizácie

Identifikačné údaje organizácie

Názov: Centrum právnej pomoci
Sídlo: Bratislava, Námestie slobody 12
Rezort/zriaďovateľ: Ministerstvo spravodlivosti SR
Riaditeľka Centra: JUDr. Nataša Nikitinová
Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia
IČO: 307 988 41
DIČ: 2022122641
Kontakty: telefón: 02/49 68 35 11
email: info@legalaid.sk
www.legalaid.sk

Hlavný predmet činnosti Centra

Poskytovanie právnej pomoci – právny rámec

Centrum poskytuje právnu pomoc osobám, ktoré pre nedostatok svojich finančných prostriedkov nemôžu využívať iné právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv. Hlavným cieľom centra je teda zabezpečiť zlepšenie prístupu k spravodlivosti pre ľudí v materiálnej núdzi. Konkrétne podmienky poskytovania bezplatnej právnej pomoci centrom, ako aj s tým súvisiaci postup, upravuje zákon č. 327/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov. Centrum v zmysle tohto zákona účinného od 01. januára 2006 poskytuje právnu pomoc v:

- tzv. „vnútroštátnych sporoch“, a to všetkým fyzickým osobám v občianskoprávnych veciach, obchodnoprávnych veciach, pracovnoprávnych veciach, rodinnoprávnych veciach, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom SR,

- tzv. „cezhraničných sporoch“ iba fyzickým osobám, ktoré majú bydlisko alebo obvyklý pobyt na území členského štátu Európskej únie (okrem Dánska) a to v občianskoprávnych veciach, obchodnoprávnych veciach, pracovnoprávnych veciach, rodinnoprávnych veciach,

- v neposlednom rade v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení a v týchto veciach aj v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v konaní pred Ústavným súdom SR.

Centrum vzhľadom na novelizáciu ustanovenia § 30 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len "OSP"), účinnej od 1. januára 2012, rieši poskytovanie právnej pomoci aj osobám, na ktoré sa vzťahujú záväzky Slovenskej republiky z medzinárodných zmlúv o poskytovaní právnej pomoci, ako aj záväzky vyplývajúce zo vzájomnosti dojednanej s niektorými štátmi, najmä vo veciach výživného (napr. USA, niektoré provincie Kanady, Austrália), pričom sa posudzuje otázka obvyklého pobytu týchto osôb.

Centrum poskytuje právnu pomoc prostredníctvom advokátov, svojich právnikov alebo mediátorov. V prípade zastupovania pred súdom po splnení zákonných podmienok poskytujú právnu pomoc právnici centra alebo určení advokáti zapísaní v zozname advokátov, ktorý vedie Slovenská advokátska komora.

Niektoré zásadné legislatívne zmeny v poskytovaní právnej pomoci:

Centrum sa pri svojej rozhodovacej činnosti riadi predovšetkým zákonom č. 327/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov za subsidiárneho použitia zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní (ďalej len "správny poriadok") v platnom znení. Niekoľkokrát novelizovaný zákon č. 327/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov v nemalej miere ovplyvnil samotné fungovanie centra a jeho ďalší vývoj.

S účinnosťou od 01.12.2008 bola rozšírená pôsobnosť centra o poskytovanie bezplatnej právnej pomoci v azylových veciach žiadateľom o udelenie azylu na území Slovenskej republiky, azylantom a cudzincom, ktorým bola poskytnutá doplnková ochrana na základe splnenia kumulatívnych podmienok podľa § 24a zákona 327/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Za účelom úspory nákladov centra za služby poskytované advokátmi klientom centra a spravodlivejšieho odmeňovania advokátov za poskytované právne služby bola s účinnosťou od 01.06.2009 novelizovaná vyhláška č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhláška).

Ďalšou novelou zákona účinnou od 01. januára 2010 do 31. decembra 2011 centrum poskytovalo právnu pomoc na žiadosť aj združeniam na ochranu spotrebiteľa vo veciach ochrany spotrebiteľa.

Zákonom č. 332/2011 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 327/2005 Z.z., v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon 332/2011 Z. z.") s účinnosťou od 01. januára 2012 došlo k niekoľkým výrazným zmenám právnej úpravy týkajúcej sa činnosti centra. Jednou zo zmien bol „presun" právomoci súdov ustanovovať bezplatných právnych zástupcov na centrum.

Počnúc 5. októbrom 2012 sa centrum stalo ústredným orgánom podľa čl. 3 Dohovoru o uľahčení prístupu k justičným orgánom v cudzine z 25. októbra 1980.

Najzásadnejšie zmeny, ktoré ovplyvnili centrum v jeho činnosti v roku 2013:

- Rozšírenie vecnej pôsobnosti centra – poskytovanie právnej pomoci v rozšírenej oblasti pôsobnosti centra aj v obchodnoprávnych veciach, v správnom súdnictve, v konaní pred Ústavným súdom, v konaní o administratívnom vyhostení (§ 1 a § 3 ods. 1 novely zákona) a za podmienok uvedených v medzinárodnej zmluve, ktorou je SR viazaná (§ 3 ods. 3); vo vnútroštátnych sporoch sa právna pomoc bude poskytovať všetkým fyzickým osobám, pri cezhraničných sporoch sa prihliada na obvyklý pobyt alebo bydlisko žiadateľa;
- Poskytovanie právnej pomoci formou mediácie – posilnenie preventívnej úlohy centra jednou z foriem právnej pomoci; centrum bude pri rozhodovaní o forme právnej pomoci prostredníctvom inštitútu mediácie prihliadať na každý prípad osobitne (§ 4 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1 a § 5b);
- Rozšírenie osobnej pôsobnosti centra – nová definícia stavu materiálnej núdze rozšírila potenciálny okruh žiadateľov o právnu pomoc, pričom tento stav je, ak osoba poberá dávky a príspevky k dávkam v hmotnej núdzi alebo keď príjem tejto osoby nepresahuje 1,6 násobok sumy životného minima a táto osoba si nemôže zabezpečiť právne služby iným svojím majetkom (§ 4 ods. 1 písm. i));
- Finančná účasť – s vyššie uvedeným bodom novely súvisí nový inštitút finančnej participácie oprávnenej osoby vo výške 20 % na poskytovaní právnej pomoci; podmienkou na poskytnutie právnej pomoci osobe s finančnou účasťou je, ak jej príjem presiahol 1,4 – násobok sumy životného minima a zároveň nepresiahol 1,6 – násobok tejto sumy (§ 6a);

- Formy poskytovanej právnej pomoci – o forme poskytnutia právnej pomoci rozhoduje centrum a s prihliadnutím na okolnosti prípadu ustanoví oprávnenej osobe advokáta, mediátora alebo právnika centra; okrem už existujúcich foriem ďalšou novou formou právnej pomoci bude právne poradenstvo na účely poskytnutia základných informácií žiadateľovi ešte pred konaním na súde a informácií o inštitúciách, ktoré poskytujú sociálne či psychologické poradenstvo (§ 5b);
- Účasť zamestnancov na poskytovaní právnej pomoci advokátmi alebo mediátormi, v prípade žiadosti oprávnenej osoby a s tým súvisiaca možná rozhodovacia činnosť zamestnancov centra v súvislosti so zmenou advokáta či mediátora (§ 5d);
- Možnosť žiadateľa podať v lehote 15 dní odvolanie proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na bezplatnú právnu pomoc; o odvolaní budú rozhodovať Krajský súd Bratislava, Krajský súd Banská Bystrica a Krajský súd Košice (§ 10 ods. 5);
- Dôvody odňatia poskytovania právnej pomoci - dochádza k ich presnejšej špecifikácií a zároveň sa zavádza nový dôvod odňatia poskytovania právnej pomoci, a to neposkytnutie súčinnosti zo strany oprávnenej osoby (§ 14);
- Stanovilo sa prioritné zastupovanie advokátmi – novelou sa rozširuje povinnosť poskytovať právnu pomoc na všetkých advokátov s ohľadom na ich odborné zameranie;
- Povinnosť oprávnenej osoby vrátiť vynaložené náklady v prípade zatajenia informácií (§ 14a);
- Úprava režimu návratnosti vynaložených finančných prostriedkov pri poskytovaní právnej pomoci s ohľadom na priznanie príp. nepriznanie náhrady trov konania oprávnenej osobe (§ 15);
- Špecifikovanie spolupráce centra s Centrom pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže (§17, § 19);
- Úprava postupu poskytovania právnej pomoci v konaní o administratívnom vyhostení – ako dôsledok potreby implementácie smernice ES (§ 24c)
- Povinnosť niektorých subjektov poskytovať centru súčinnosť v súvislosti s rozhodovacou činnosťou centra (§ 25);
- Vytvorenie Rady Centra právnej pomoci ako konzultačného a poradného orgánu riaditeľa centra; bude zasadať minimálne dvakrát ročne, Rada sa bude vyjadrovať ku koncepcii centra, výročnej správe centra a k úhrade peňažných prostriedkov v osobitných prípadoch v zmysle § 5b ods. 6 (§ 5a).

Podľa právnej úpravy platnej a účinnej do 31.12.2011 existovala tzv. dvojkoľajnosť v rozhodovaní o „bezplatnej“ právnej pomoci, o ktorej mohli rozhodovať súdy a centrum, a to

na základe rozdielnych podmienok. Súdy v súlade s § 30 OSP v znení účinnom do 31. decembra 2011, mohli účastníkovi konania, u ktorého boli splnené predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoviť za zástupcu centrum alebo advokáta. Popri právomoci súdu ustanoviť účastníkovi konania zástupcu, mohlo centrum osobám, ktoré splnili zákonom stanovené podmienky, priznať nárok na poskytnutie právnej pomoci zamestnancami centra alebo centrom určenými advokátmi.

Od 01. januára 2012 bol v stručnosti vyššie popísaný dualistický režim priznávania „bezplatnej" právnej pomoci odstránený a právomoc súdov priznať bezplatného zástupcu účastníkovi konania prešla v zásade (viď § 372t OSP) na centrum. Postup súdu sa teda obmedzuje iba na poskytnutie informácie o možnosti poskytnutia právnej pomoci zo strany centra, a to za splnenia zákonom stanovených podmienok.

Legislatívne zmeny okrem veľkej časti pozitívnych zmien priniesli do rozhodovacej činnosti centra aj niektoré interpretačné a aj právne problémy (napr. možnosť odvolať sa aj voči pozitívnym rozhodnutiam centra, otázka posudzovania bezúspešnosti, forma a spôsob vyčísľovania finančných účastí a pod.), ktoré centrum riešilo operatívne alebo konkretizáciu ustanovení zákona prostredníctvom prijatých vnútorných predpisov ako napr. postup v prípade posudzovania priznávania právnej pomoci z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podmienky nároku na poskytnutie právnej pomoci

Na poskytnutie právnej pomoci má žiadateľ v zmysle zákona právo, ak spĺňa súčasne tri zákonom stanovené podmienky:

- nachádza sa v stave materiálnej núdze (je poberateľom dávky a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi alebo stav, keď príjem fyzickej osoby nepresahuje 1,6-násobok sumy životného minima a táto fyzická osoba si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojím majetkom pod hranicou 1,6 násobku životného minima)
- hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy ustanovenej zákonom pre rok 2012, t.j. 337,70 EUR (od 01. januára 2013), s výnimkou sporov, ktorých hodnotu nemožno vyčísliť.
- nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu (nároky žiadateľa nie sú ešte premlčané, existujú dôkazy, ktoré vie označiť na dokázanie svojich tvrdení).

V prípade splnenia všetkých troch podmienok súčasne centrum vydá rozhodnutie o priznaní nároku na právnu pomoc (tzv. nárokové konanie).

Právna pomoc môže byť žiadateľovi poskytnutá formou:

- právneho poradenstva;
- mediácie;
- spísania podania na súd;
- určenia právnika centra alebo advokáta na zastupovanie pred súdom;
- vykonávanie ďalších úkonov súvisiacich s vyššie uvedeným a úplné alebo čiastočné uhrádzanie nákladov s tým spojených.

Rozhodovanie o forme poskytovania právnej pomoci prislúcha centru v závislosti od povahy konkrétneho prípadu, avšak platí, že na zastupovanie oprávnenej osoby pred súdom sa podľa novely zákona stanovilo prednostné určovanie advokátov a iba v odôvodnených prípadoch je prípustné, aby oprávnenú osobu zastupoval zamestnanec centra.

Predbežná právna pomoc

Ak klientovi hrozí zmeškanie lehoty, centrum na základe žiadosti môže rozhodnúť o poskytnutí predbežnej právnej pomoci pred vydaním riadneho rozhodnutia o nároku na právnu pomoc s možnosťou dodatočnej úhrady vyúčtovaných trov poskytnutej právnej pomoci v prípade zistenia nesplnenia zákonných podmienok. Predbežná právna pomoc nie je totožná s predbežnou konzultáciou.

Predbežná konzultácia

Predbežnú konzultáciu poskytujú právnici centra v jednej veci v trvaní najviac jednej hodiny a zo zákona je spoplatnená sumou 4,50 EUR. Klient má počas predbežnej konzultácie nárok na poskytnutie základnej právnej rady, ktorá zahŕňa najmä vysvetlenie daného právneho problému klienta, upozornenie na nebezpečenstvo zmeškania lehoty, základné usmernenie, prípadne pomoc pri vypĺňaní žiadosti o poskytnutie právnej pomoci a pod. Na predbežnej konzultácii nie je možné spisovať žiadne podania na súdy, zmluvy alebo akékoľvek iné právne dokumenty. Taktiež nie je možné, aby klient absolvoval predbežnú konzultáciu opakovane s tým istým problémom, čím centrum predchádza poskytovaniu komplexnej právnej pomoci, ktorú poskytuje iba na základe rozhodnutia centra po posúdení splnenia všetkých hore uvedených zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci. Pokiaľ má klient iný právny problém, môže znovu využiť možnosť predbežnej konzultácie.

Cezhraničné spory

Ide o spory, v ktorých má strana sporu žiadajúca o poskytnutie právnej pomoci bydlisko alebo obvyklý pobyt v inom členskom štáte Európskej únie ako v Slovenskej republike a príslušným je súd v Slovenskej republike, alebo ide o rozhodnutie, ktoré sa má vykonať v Slovenskej republike. Právna pomoc poskytovaná v cezhraničnom spore zahraničnej oprávnenej osobe zahŕňa okrem iného:

a) ustanovenie tlmočníka (ak je to potrebné)

b) zabezpečenie prekladu dokladov vyžadovaných súdom alebo príslušným orgánom, ktoré boli zahraničnou osobou predložené a sú nevyhnutné na rozhodnutie vo veci,

c) náhradu nevyhnutných cestovných nákladov zahraničnej oprávnenej osoby, ktoré vznikli v súvislosti s jej cestou z miesta bydliska alebo obvyklého pobytu, ak je potrebná jej prítomnosť pred príslušným súdom.

Zahraničná oprávnená osoba je na základe rozhodnutia centra povinná nahradiť mu celkom alebo sčasti náklady vynaložené na poskytnutú právnu pomoc, ak sa zistí, že v čase podania žiadosti o poskytnutie právnej pomoci jej príjmové alebo majetkové pomery nezakladali nárok na právnu pomoc resp. jej príjmové a majetkové pomery sa podstatne zmenili, najmä v dôsledku úspechu v tomto cezhraničnom spore.

V roku 2013 centrum zaevidovalo 55 žiadostí v cezhraničných sporoch, kde príslušným súdom na rozhodovanie vo veci je súd Slovenskej republiky alebo súd iného členského štátu ako Slovenskej republiky. Centrum z nich postúpilo 39 príslušnému orgánu členského štátu.

K cezhraničným sporom patria aj spory, kde má strana sporu žiadajúca o právnu pomoc trvalý alebo prechodný pobyt v Slovenskej republike a súd, ktorý vo veci koná má sídlo v inom členskom štáte Európskej únie alebo ide o rozhodnutie, ktoré sa má vykonať v inom členskom štáte Európskej únie.

Pomoc Centra v týchto prípadoch spočíva v prijatí žiadosti tuzemskej oprávnenej osoby (t. j. osoby, ktorá má trvalý alebo prechodný pobyt na území Slovenskej republiky) o poskytnutie právnej pomoci a v jej postúpení príslušnému orgánu členského štátu. Centrum potvrdí žiadateľovi jej postúpenie príslušnému orgánu a zároveň poskytne tuzemskej osobe

súčinnosť tak, aby žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore spĺňala všetky náležitosti ustanovené právom príslušného členského štátu (vrátane prekladu žiadosti a dokladov, ktoré k nej musia byť priložené) a právne poradenstvo v potrebnom rozsahu pred postúpením žiadosti.

V cezhraničných sporoch centrum nadviazalo úzku spoluprácu s Centrom pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

Azylová agenda a administratívne vyhostenie

Poskytovanie bezplatnej právnej pomoci v azylových veciach a v konaní o administratívnom vyhostení cudzinca (od 01. januára 2012) vyplývajú zo Smernice Rady 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca, zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, pričom základnou podmienkou poskytnutia právnej pomoci v týchto veciach je zamietavé rozhodnutie rozhodujúceho orgánu (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky) a rozhodnutie Úradu hraničnej a cudzineckej polície o administratívnom vyhostení.

Centrum poskytuje právnu pomoc v azylovej veci, ak o to žiadateľ požiada, ak nemá svojho zástupcu na konanie, a ak Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo vnútra") vydalo rozhodnutie o neudelení azylu, odňatí azylu, nepredĺžení doplnkovej ochrany, zrušení doplnkovej ochrany, resp. vydalo rozhodnutie, ktorým bola žiadosť o udelenie azylu zamietnutá ako zjavne neopodstatnená, zamietnutá ako neprípustná alebo bolo konanie o azyle zastavené z dôvodu, že už bolo o žiadosti rozhodnuté skôr a skutkový stav sa podstatne nezmenil a žiadateľ sa nachádza v stave materiálnej núdze, čo centrum skúma iba v prípade, ak žiadateľ mal pred vydaním rozhodnutia ministerstva vnútra povolený pobyt na území Slovenskej republiky. Žiadateľ o poskytnutie právnej pomoci predkladá svoju žiadosť v centre alebo na ministerstve vnútra počas pohovoru v konaní o azyle.

Centrum zaregistrovalo v roku 2013 spolu 85 žiadostí o poskytnutie právnej pomoci v azylových veciach, z toho v 12 prípadoch určilo centrum na zastupovanie advokáta. V dvoch prípadoch bolo konanie zastavené. Najčastejšími žiadateľmi o právnu pomoc v azylových veciach sú osoby konžskej, afganskej, tureckej a v roku 2013 sa zvýšil počet čínskej národnosti.

V roku 2013 zamestnanci centra uskutočnili 15 služobných návštev v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov v Medveďove a Pobytového tábora v Rohovciach, Záchytný tábor v Humennom, Pobytový tábor Opatovská Nová Ves navštívili zamestnanci v roku 2013 11 krát a Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce navštívili 48 krát v rámci úkonov súvisiacich s poskytovaním právnej pomoci v azylových veciach za účelom konzultácií so žiadateľmi o poskytnutie právnej pomoci v azylových veciach a vo veciach udelenia doplnkovej ochrany.

Právnu pomoc v konaní o administratívnom vyhostení poskytuje centrum, ak o to požiada fyzická osoba, ktorá je príslušníkom tretej krajiny, ak nemá svojho zástupcu na konanie, Úrad hraničnej a cudzineckej polície vydal rozhodnutie o administratívnom vyhostení a nachádza sa v stave materiálnej núdze, pričom túto podmienku centrum skúma iba v prípade, ak žiadateľ mal pred vydaním rozhodnutia povolený pobyt na území Slovenskej republiky. Žiadateľ svoju žiadosť predkladá priamo centru alebo na policajnom útvare, kde bol predvedený. V roku 2013 centrum zaznamenalo sedem žiadostí o poskytnutie právnej pomoci v konaní o administratívnom vyhostení. Centrum spolupracovalo v týchto veciach najmä s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Trenčín pre opatrovníkov maloletých bez sprievodu Detského domova v Hornom Orechovom, s Ligou za ľudské práva (zastupovanie žiadateľov vo vyhosťovacom konaní s cudzineckou políciou), s Medzinárodnou organizáciou pre migráciu a The UN Refugee Agency, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Úradom hraničnej a cudzineckej polície.

Mediácia

Jednou z foriem právnej pomoci, ktoré centrum môže poskytnúť, je pomoc v mimosúdnom riešení sporu – mediácia. Mediácia[1] je ponúkaná oprávnenému žiadateľovi o právnu pomoc ako aj protistrane v prípade, ak ide o spor vhodný na mediáciu a mediácia je najvhodnejšou formou riešenia právneho sporu klienta vzhľadom na možnosti urovnania sporu dohodou, vzťah s protistranou, ako aj možnosť rýchleho vyriešenia sporu mimosúdne.

Výhodou mediácie ako formy riešenia právneho sporu klienta centra je aj preberanie časti zodpovednosti za riešenie svojho problému klientom - mediácia teda zároveň prispieva k sociálnemu oživeniu a aktivizácií klienta, ktorý sa zároveň nachádza v materiálnej núdzi.

V roku 2013 centrum efektívne podporovalo možnosti riešenia sporov formou mediácie, výsledkom čoho je, že v niektorých z regionálnych kancelárii od roku 2012 už

pôsobia mediátori registrovaní v zozname mediátorov Ministerstvo spraodlivosti Slovenskej republiky, čím pri každom spore vhodnom na mediáciu je reálne zabezpečená možnosť mimosúdneho riešenia naďalej citlivo zvažovaná s ohľadom na záujem klienta.

Centrum doteraz úspešne riešilo mediáciou napríklad právne spory o vlastnícke práva, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a tiež rodinnoprávne spory.

---

[1] Mediácia, upravená zákonom 420/2004 Z. z. o mediácii, predstavuje neformálny spôsob riešenia sporu, pri ktorom sa účastníci sporu za asistencie tretej nestrannej osoby snažia dospieť k obojstranne akceptovanej písomnej dohode, ktorá je pre obe strany záväzná. Ak je táto dohoda spísaná vo forme notárskej zápisnice alebo je schválená ako zmier pred súdom, resp. rozhodcovským orgánom, možno na jej základe podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, resp. návrh na vykonanie exekúcie.

Organizačné a personálne zabezpečenie centra

Organizačné členenie centra

Podrobnejšie vymedzenie pôsobnosti centra, jeho úloh, činnosť a vnútornú organizáciu upravuje základný dokument organizácie Štatút centra (ďalej len „štatút“), schválený Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky v súčasnom znení a účinný od 15. marca 2012 a Organizačný poriadok centra (ďalej len “organizačný poriadok”) účinný od 15. marca 2012, v znení jeho dodatkov, ktorý stanovuje rozsah oprávnení a zodpovedností jednotlivých organizačných zložiek centra, ich pôsobnosť a vzájomné vzťahy, ako aj pôsobnosť a zodpovednosť vedúcich zamestnancov.

V zmysle štatútu a organizačného poriadku sa centrum člení na administratívu centra a regionálne kancelárie centra.

Administratívu tvorí kancelária riaditeľa, právny odbor, odbor ekonomiky a rozpočtu, odbor informatiky a správy majetku a odbor kontroly. Odbor riadi vedúci odboru, ktorého vymenúva a odvoláva riaditeľ centra, prípadne odbor je priamo podriadený riaditeľovi.

Bližšie špecifikované úlohy, pôsobnosť a zodpovednosť jednotlivých odborov upravuje organizačný poriadok, ktorý je základným vnútorným organizačným predpisom centra.

Kancelária riaditeľky Centra najmä zodpovedá za koordináciu úloh centra, ich komplexnosť a včasnosť vo vzťahu k ostatným orgánom verejnej správy, spolupráce s partnerskými organizáciami a komunikáciu s verejnosťou a so zástupcami masovokomunikačných prostriedkov. Zároveň zodpovedá za personálnu agendu a vzdelávanie zamestnancov centra. Pripravuje, organizuje pracovný program riaditeľky a vedie korešpondenciu centra a osobnú korešpondenciu riaditeľky. Kanceláriu riaditeľa vedie a za jej činnosť zodpovedá vedúca kancelárie.

Právny odbor je v súčasnosti tvorený vedúcou odboru a troma právnikmi. V súlade s úlohami stanovenými organizačným poriadkom sa podieľa najmä na príprave a posúdení návrhov vnútorných predpisov z hľadiska ich súladu s platnými právnymi predpismi, na vypracúvaní pripomienok k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov súvisiacich s pôsobnosťou centra predložených príslušnými orgánmi štátnej správy, vypracúva znenia zmlúv, ako aj vyjadrenia vo forme komentárov, prípadne právnych analýz k zmluvám, v ktorých je centrum jednou zo zmluvných strán, zastupuje zamestnávateľa na rokovaniach v prípadných sporoch so zmluvnými stranami centra v konaní pred súdmi, ako

aj v rámci mimosúdneho konania pri rokovaniach s protistranou vrátane prípravy stanovísk a vyjadrení. Spracúva podklady a pripravuje návrhy rozhodnutí centra, ktoré sa týkajú vyúčtovania trov advokátov zúčastňujúcich sa poskytovania právnej pomoci na základe zákona o poskytovaní právnej pomoci, vyhlášky, plní funkciu odvolacieho útvaru v zmysle Správneho poriadku a zároveň metodicky usmerňuje kancelárie centra z hľadiska poskytovania právnej pomoci.

Odbor ekonomiky a rozpočtu vedie vedúci odboru, ktorému sú v súčasnosti podriadení traja zamestnanci. Odbor najmä zhromažďuje podklady a zostavuje návrh rozpočtu organizácie v súlade so schválenými prioritami a stratégiou organizácie, zabezpečuje realizáciu schváleného rozpočtu v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, sleduje plnenie rozpočtu, vypracováva a predkladá návrhy rozpočtových opatrení podľa potreby organizácie, zabezpečuje a sleduje efektívnosť, účelnosť a hospodárnosť vynakladania finančných prostriedkov v organizácii, vedenie účtovníctva, zabezpečuje spracovanie mzdovej agendy vrátane vedenia mzdového účtovníctva, vypracúva stanovisko z hľadiska rozpočtu organizácie k návrhom na obsadzovanie pracovných miest v organizácii, metodicky usmerňuje organizačné zložky v rámci svojej pôsobnosti a poskytuje im potrebnú súčinnosť.

Odbor informatiky a správy majetku je v priamej riadiacej pôsobnosti riaditeľky centra. Odbor najmä riadi, vykonáva a kontroluje:

- zabezpečenie riadneho chodu centra a jeho kancelárií a zodpovedá za materiálno-technické zabezpečenie centra,
- koordinuje a v prípade potreby zabezpečuje úpravy a opravy súvisiace s materiálno technickým zabezpečením centra - zodpovedá za prevádzkyschopnosť technického vybavenia
- pripravuje podklady pre verejné obstarávanie v rámci svojej vecnej pôsobnosti,
- zabezpečuje správu majetku centra,
- vedie skladové hospodárstvo centra,
- pripravuje podklady pre vypracovávanie návrhov zmlúv a vypracúva k nim stanoviská týkajúce sa materiálno-technického zabezpečenia chodu centra a jeho kancelárií,
- zabezpečuje zriaďovanie pevných a mobilných telefónnych staníc, ich údržbu, zabezpečuje vybudovanie, prevádzku a údržbu informačných technológií a služieb spojených s informačnými technológiami potrebných pre činnosť centra.

V roku 2013 sme zmodernizovali pevné telefónne linky a prešli na digitálne IP telefóny, čo v tomto prípade znamená, že hovorné medzi pobočkami v rámci celého Slovenska je bez poplatkov. Postupne sa modernizovala a optimalizovala výpočtová technika – nákup nových počítačov, nových tlačiarní, optimalizácia serverov. V tomto roku sme tiež prešli na elektronické spracovanie spisov, registratúrnych záznamov a dokumentov, ktorú pre nás spracovala certifikovaná firma s najvyšším stupňom ohodnotenia.

Odbor kontroly je v priamej riadiacej pôsobnosti riaditeľky a jeho činnosť zabezpečuje jeden zamestnanec centra. Odbor plní úlohy podľa osobitného vnútorného predpisu centra a v súlade s organizačným poriadkom a pokynmi riaditeľky najmä vypracováva plán kontrolnej činnosti centra na nasledujúci kalendárny rok, kontroluje plnenie úloh centra v súlade so zákonom, inými záväznými právnymi aktmi ako aj vnútornými právnymi predpismi Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a centra. Ďalej vedie evidenciu sťažností podaných na centrum a vybavuje sťažnosti v súlade so zákonom č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach, v spolupráci s inými zložkami centra zabezpečuje úlohy vyplývajúce zo zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len" zákon o slobode informácií").

Rada centra ako konzultačný orgán riaditeľky centra, sa v rozsahu ustanoveným zákonom č. 327/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, podieľa na činnosti centra. Radu tvoria šiesti členovia, ktorých funkcia sa pokladá za čestnú funkciu. Členov Rady vymenúva a odvoláva minister spravodlivosti. Členmi Rady sú zástupca Slovenskej advokátskej komory, zástupca Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, zástupca verejného ochrancu práv, zástupca Slovenského národného strediska pre ľudské práva a dvaja zástupcovia ministerstva. Účelom vzniku Rady bolo najmä poskytovať konzultačnú pomoc a podporu riaditeľke centra. Rada sa vyjadruje k výročnej správe centra predloženej riaditeľkou, ku koncepcii činnosti centra predloženej riaditeľkou a k uvoľneniu peňažných prostriedkov na účely podľa § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ak ide o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti). Rada zasadá minimálne 2x ročne pričom zasadnutie Rady zvoláva a vedie riaditeľka centra. Podrobnosti o činnosti a organizácii Rady upravuje Rokovací poriadok Rady centra.

Organizačná štruktúra CENTRA PRÁVNEJ POMOCI

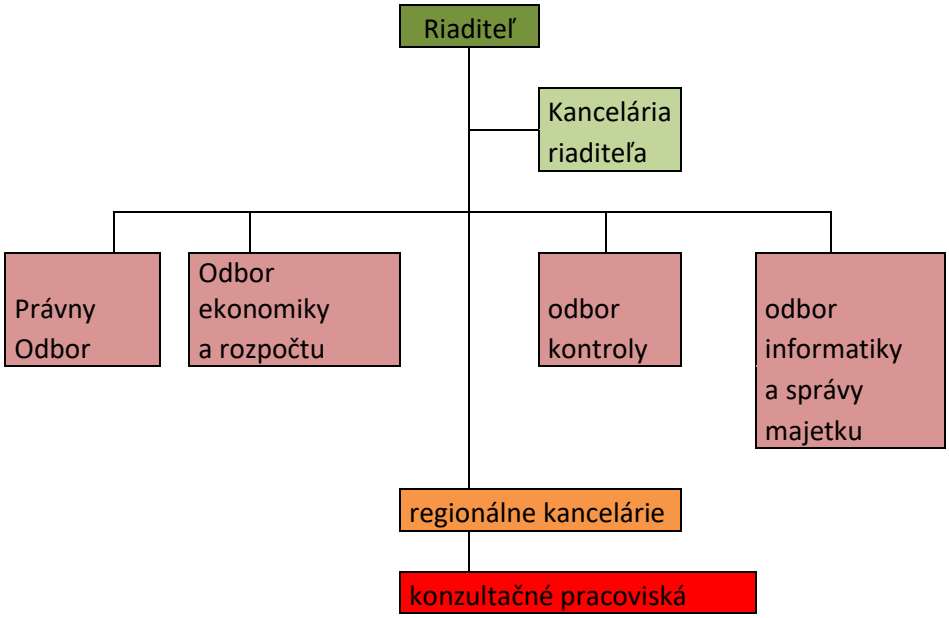

Územné členenie

Centrum od svojho vzniku v roku 2006 prešlo viacerými modifikáciami nielen v súvislosti so zmenou zákona, ale aj zmenami územného členenia. Centrum má sídlo v Bratislave, kde pôsobí administratíva centra, ktorá zabezpečuje najmä riadny chod celej organizácie a súčasne v rámci celého územia Slovenskej republiky k 31. decembru 2013 pôsobilo 13 regionálnych kancelárií, ktoré poskytujú v zmysle zákona právne služby našim klientom. Kancelárie riadia vedúci kancelárie a služby každej kancelárie zabezpečujú pracovníci prvého kontaktu a právnici.

Kancelárie poskytujú služby vo všetkých oblastiach práva v pôsobnosti centra, okrem azylových vecí, ktoré riešia kancelárie v Bratislave a v Košiciach a cezhraničné spory, ktorých riešenie zabezpečuje kancelária v Bratislave.

Centrum poskytovalo k 31. decembru 2013 právne služby v 13 kanceláriách v:

Bratislave, Hlohovci, Nitre, Banskej Bystrici, Trenčíne, Rimavskej Sobote, Žiline, Liptovskom Mikuláši, Tvrdošíne, Košiciach, Prešove, Humennom a Svidníku.

Centrum poskytuje právne poradenstvo aj prostredníctvom konzultačných pracovísk, ktorých chod od januára 2012 zabezpečeje centrum prostredníctvom svojich zamestnancov z príslušných regionálnych kancelárii, čo vzhľadom na koncepciu novely zákona č. 327/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov sa javí ako efektívnejšie a hospodárnejšie. O konzultačných hodinách v jednotlivých konzultačných pracoviskách sú klienti pravidelne informovaní na našej webovej stránke alebo priamo v mieste konzultačného pracoviska, prípadne sa môžu informovať telefonicky či mailom. V priebehu roka 2013 centrum poskytovalo svoje služby v šiestich konzultačných pracoviskách: Čadca, Nové Zámky, Prievidza, Veľký Krtíš, Levoča, Medzilaborce.

CENTRUM PRÁVNEJ POMOCI

KANCELÁRIE CENTRA PRÁVNEJ POMOCI

a ich uzemná pôsobnosť

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

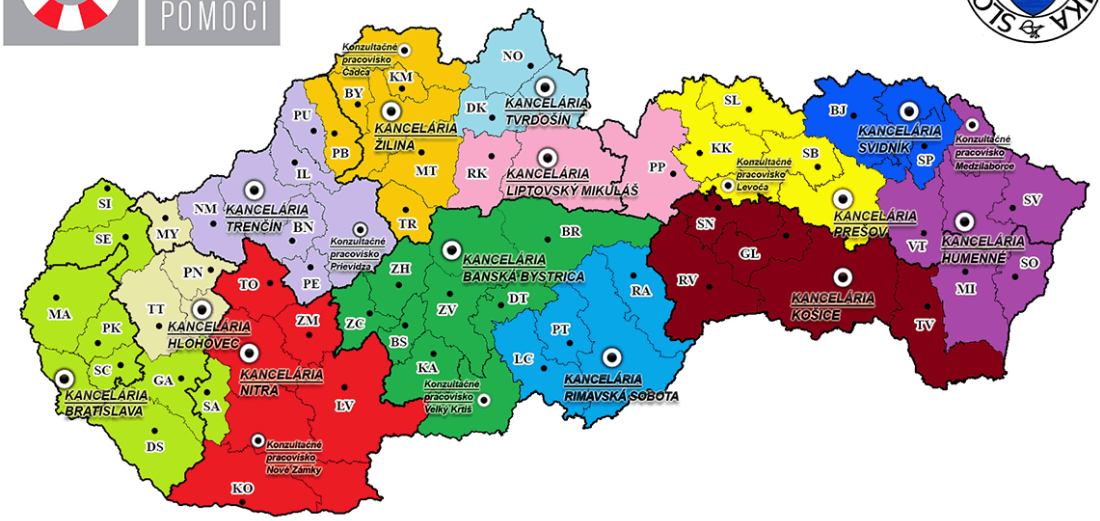

Personálne obsadenie centra

V roku 2013 malo centrum vytvorených 86 miest pre zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v zmysle zákona č. 552/2003 Z. z., o výkone práce vo verejnom záujme. V marci 2013 bola odvolaná z funkcie riaditeľky Centra právnej pomoci riaditeľka , a nová riaditeľka bola vymenovaná v novembri 2013. Počas tohto obdobia bol poverený zastupovaním funkcie riaditeľa centra zamestnanec centra.

K 31. decembru 2013 v administratíve pôsobilo 13 zamestnancov a riaditeľka centra, ktorá je štatutárnym orgánom centra.

Regionálne kancelárie riadia vedúci, ktorí sú menovaní riaditeľkou a za svoju činnosť zodpovedajú priamo riaditeľke. Spolu s vedúcimi kancelárie zabezpečujú riadny chod kancelárie pracovníci prvého kontaktu, právnici a prípadne administratívni pracovníci. K 31. decembru 2013 pracovalo v regionálnych kanceláriách centra 68 zamestnancov z toho 12 vedúcich kancelárie, 35 právnikov, 19 pracovníkov 1. kontaktu a dve asistentky.

Vedúci kancelárie zastupujú kanceláriu navonok v rámci vecnej a miestnej pôsobnosti kancelárie a zabezpečujú riadny chod každej kancelárie v súlade so zásadami hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti. Rozhodujú o nároku na poskytovanie právnej pomoci, dohliadajú na kvalitu poskytovaných služieb a plnia ďalšie úlohy na základe poverenia riaditeľa.

Právnik / právnička kancelárie riešia zložitú právnu agendu vo viacerých oblastiach práva vrátane zastupovania zamestnávateľa, ktorým je centrum pri spracúvaní podkladov a rozhodovaní vo veci nároku klientov na právnu pomoc a pri poskytovaní právnej pomoci klientom centra. Ďalej poskytujú individuálne konzultácie žiadateľom o poskytnutie právnej pomoci (okrem osobných konzultácií i telefonicky či e-mailom), vybavujú agendu súvisiacu s poskytovaním právnej pomoci v azylových veciach a v cezhraničných sporoch, poskytujú predbežné konzultácie v súlade so zákonom, pripravujú návrhy rozhodnutí o priznaní/nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci (často krát obsahovo veľmi náročné vo vzťahu k posudzovaniu bezúspešnosti sporu), na základe rozhodnutia centra o nároku na právnu pomoc zastupujú klienta pri súdnom riešení sporov, pripravujú návrhy rozhodnutí o odňatí nároku na právnu pomoc, zabezpečujú analytickú prácu v tandem s pracovníkom 1. kontaktu pri rozhodovaní o nároku na právnu pomoc, ako aj pri poskytovaní právnej pomoci, plnia ďalšie aktuálne úlohy na základe pokynov zamestnávateľa, ktoré súvisia s hlavnou činnosťou zamestnávateľa a týkajú sa rozhodovacej činnosti centra o nároku na právnu pomoc.

Pracovník / pracovníčka prvého kontaktu má v náplni práce prevažne analytickú činnosť a samostatné komplexné zabezpečovanie podkladov na rozhodovanie v konaní o nároku na poskytnutie právnej pomoci, kam spadá aj preskúmavanie podmienky priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci z hľadiska materiálnej núdze, poskytovanie pomoci pri vypĺňaní žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, písomná korešpondencia, telefonická komunikácia s klientom. Pracovníčky/pracovníci prvého kontaktu majú vzdelanie v sociálnej práci alebo sociálnej pedagogike a pod., ktorí sú v pozícii front-desk pre klientov (nadviažu kontakt, pomôžu selektovať klientovi čo z problému sa dá riešiť cez právnu pomoc v rámci centra, čo cez sociálnu alebo psychologickú pomoc). Zúčastňujú sa aj na právnych konzultáciách s komunikačne náročným, prípadne rizikovým klientom ako podpora pre právnikov. Pracovníčky/pracovníci prvého kontaktu absolvovali počas štúdia kurzy školenia zamerané na komunikačné zručnosti, prácu s rizikovým klientom, psychosociálne výcviky. Práve tieto zručnosti im pomáhajú zvládať prvý komunikačný nápor klienta, v prípade potreby urobiť najzákladnejšiu krízovú intervenciu, pracovať v balanse empatie a asertivity, s manipuláciou klienta.

V minulom roku sa centrum zameralo na vytvorenie ideálneho modelu centra v rámci tímovej práce v zložení právnik a pracovník prvého kontaktu, ktorý sa v praxi osvedčil ako prospešný nielen pre zamestnancov, ale i pre klientov samotných. V tomto duchu chce centrum pokračovať aj v nasledujúcom období, čo by malo zabezpečiť odborne kvalifikovanú a vecne rozsiahlu pomoc a služby poskytované klientom.

Štruktúra zamestnancov a mzdová politika centra

Pre centrum je veľmi dôležité vyberať zamestnancov s adekvátnym vzdelaním, preto je postup pri ich výbere veľmi dôležitý. V priebehu roka centrum uskutočnilo niekoľko výberových konaní na obsadenie rôznych pozícií, ktoré sa uvoľnili v dôsledku fluktuácie, príp. nástupu na materskú dovolenku.

Centrum zverejňuje pracovné ponuky na svojej web stránke a stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, v prípade výberu špecifickej pozície sa ponuka zverejní na portáli zabezpečujúcom zverejňovanie pracovných inzercií, prostredníctvom internetového sprievodcu trhu práce ISTP, ktorý prevádzkuje a zastrešuje Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny od konca roku 2013.

Výberové konanie zahŕňa posúdenie formálnych predpokladov na výkon danej pozície, absolvovanie testov (vedomostných a orientačných) a osobného pohovoru, pričom na základe výsledkov výberového konania centrum osloví najúspešnejšieho uchádzača.

Stupeň vzdelania	Počet zamestnancov
SŠ	6
VŠ I. stupeň	2
VŠ II. stupeň	74
Spolu:	82

Vysokú odbornosť zamestnancov centra je potrebné zachovať, problémom je však vysoká fluktuácia zamestnancov, ktorej najčastejším dôvodom je nízky príjem. Zamestnanci Centra sú odmeňovaní podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom právnici sú zaradení v 12. platovej triede, pracovníci prvého kontaktu v 10. platovej triede a asistentky v 9. alebo 7. platovej triede a v závislosti od rokov praxe sa odvíja platový stupeň.

O prácu v centre majú záujem prevažne absolventi, ktorých nástupný plat k 31. decembru 2013 bol necelých 500,- Eur (konkrétne 483,- Eur brutto) u právnikov a cca 450,- Eur (presne 439,- Eur brutto) u pracovníkov prvého kontaktu. Ani po priznaní osobného príplatku, príjem týchto zamestnancov nedosahuje výšku priemernej mzdy v národnom hospodárstve, ktorá bola za rok 2013 (in:07. 02 2014 http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=67073) za 1. – 3. Q 2013 bola vo výške 803,- Eur. K 01. januáru 2014 boli platy zamestnancov vo verejnom záujme v zmysle Nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 441/2013 Z.z., ktorým sa ustanovujú zvýšené stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme valorizované o čiastku 16,- Eur brutto mesačne.

	počet zamestnancov
do 30 rokov	34
31-40	25
41-50	13
51-60	10

Priemerný vek zamestancov v Centre právenej pomoci v roku 2013 bol 35 rokov.

Zhodnotenie činnosti centra za rok 2013

Vyhodnotenie dostupnosti právnej pomoci a kvality poskytovanej právnej pomoci

Od roku 2006, kedy boli otvorené prvé regionálne kancelárie centra, počet klientov a s tým aj počet žiadostí mnohonásobne vzrástol. Preto s ohľadom na zlepšenie dostupnosti služieb centra boli postupne otvárané ďalšie kancelárie v rámci celého Slovenska.

V roku 2013 tak poskytovalo služby centra celkovo 13 kancelárií (Bratislava, Hlohovec, Nitra, Trenčín, Banská Bystrica, Rimavská Sobota, Žilina, Liptovský Mikuláš, Tvrdošín, Košice, Prešov, Humenné a Svidník) a šesť konzultačných pracovísk (Čadca, Prievidza, Veľký Krtíš, Nové Zámky, Levoča, Medzilaborce).

V súlade s dikciou novely zákona účinnej od 01. januára 2012 centrum prednostne ustanovovalo na zastupovanie klientov pred súdmi advokátov zapísaných v zozname advokátov poskytujúcich právnu pomoc osobám v materiálnej núdzi, ktorý vedie Slovenská advokátska komora. Na účely oboznámenia advokátov s činnosťou centra ako aj možnosti vzájomnej spolupráce centrum vypracovalo informačný materiál, ktorý bol poskytnutý Slovenskej advokátskej komore a zároveň úzko spolupracovalo so zástupcami Slovenskej advokátskej komory pri riešení vzniknutých problémov a ich predchádzaní.

Aj napriek skutočnosti, že prevažnej časti klientov sú na riešenie sporov pred súdom určení advokáti, centrum naďalej monitoruje kvalitu poskytovaných služieb, a v prípade výskytu nezrovnalostí bezodkladne pristupuje k riešeniu tak, aby klient nebol ukrátený na svojich právach.

Tab. 1 Rozdelenie počtu zastupovaných klientov právnikom centra a advokátom (porovnanie rokov 2011 až 2013)

Rok	Zastupovanie	
	právnik centra	advokát
2013	619	2576
2012	679	1703
2011	1259	217

Centrum v roku 2013 distribuovalo aktuálny informačný materiál k činnosti centra, jeho pôsobnosti a podmienkam poskytnutia právnej pomoci a tiež niekoľko informačných materiálov, ktoré obsahujú primárne právne či sociálne informácie v konkrétnych právnych oblastiach a prípadoch. V súčasnosti sú tieto informačné materiály prístupné komukoľvek v elektronickej podobe na webovom sídle centra a zároveň sú k dispozícii komukoľvek, kto prejaví záujem, a to priamo v kanceláriách a konzultačných pracoviskách centra alebo v niektorých z partnerských inštitúcií.

Lepší prístup pre klientov v poskytovaní právnej pomoci centrum zabezpečilo aj formou mailovej komunikácie. V roku 2013 centrum poskytlo prostredníctvom e - mailu 983 základných informácií o pôsobnosti centra, o podmienkach poskytovania právnej pomoci, o konzultačných hodinách, sídlach kancelárií a všeobecných právnych odporúčaní a rád.

V roku 2013 došlo aj k čiastočnej inovácii webového sídla centra, ktorá sa stala prehľadnejšou a poskytuje záujemcom viaceré informácie a informačné materiály. Zároveň dáva možnosť obrátiť sa na centrum so svojou otázkou ktorémukoľvek návštevníkovi tejto webovej stránky.

Centrum právnej pomoci v spolupráci so štátnymi a mimovládnymi organizáciami prezentovalo svoju činnosť širšej verejnosti prostredníctvom nimi organizovaných workshopov, pracovných stretnutí a seminárov. Cieľom bolo priblížiť činnosť centra, podmienky poskytovania právnej pomoci, právne predpisy, ale aj upevniť vzájomnú spoluprácu. (bližšie v kapitole Spolupráca s partnerskými organizáciami).

Vzhľadom na neustále narastajúci počet klientov je existencia a práca centra potrebná a dôvodná. Centrum sa stalo dôležitou súčasťou a prostriedkom zabezpečenia prístupu k spravodlivosti pre osoby, ktorých životná situácia im nedovoľuje zabezpečiť si prístup k spravodlivosti z vlastných zdrojov. Jeho pôsobenie, ako to vyplýva zo štatistík a výsledkov možno hodnotiť vysoko pozitívne, o čom neraz svedčia aj ohlasy samotných klientov.

Základné údaje o počte žiadateľov k 31.12.2013 a zhodnotenie úspešnosti centra

Centru bolo v roku 2013 doručených spolu **4.862** písomných žiadostí o poskytnutie právnej pomoci. Najviac žiadostí bolo zaevidovaných v kancelárii v Košiciach – 812, ďalej nasledovali kancelária v Bratislave – 665 žiadostí, kancelária v Prešove – 452 žiadostí a kancelária v Banskej Bystrici - 434 žiadostí.

Tab. 2 Rozdelenie počtu žiadostí podľa kancelárii za rok 2012 a 2013

Kancelária	Počet žiadostí v roku 2012	Počet žiadostí v roku 2013
Bratislava	630	665
Banská Bystrica	533	434
Hlohovec	268	240
Humenné	226	382
Košice	751	812
Liptovský Mikuláš	122	122
Nitra	195	311
Nové Zámky	64	0
Prešov	391	452
Rimavská Sobota	240	289
Svidník	221	237
Trenčín	62	352
Tvrdošín	132	142
Žilina	535	424
Spolu:	**4370**	**4862**

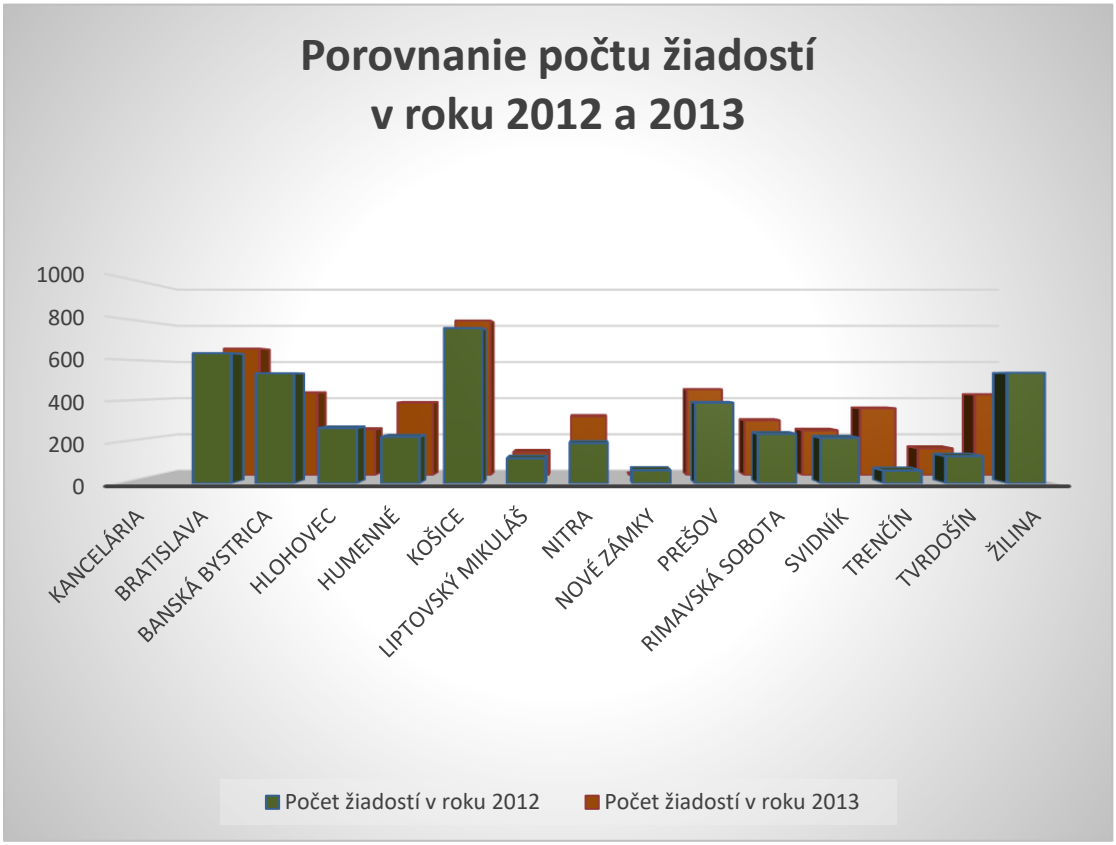

Najviac žiadateľov o poskytnutie právnej pomoci podľa miesta trvalého pobytu žiadateľa bolo z Prešovského samosprávneho kraja (1052 žiadostí), Košického samosprávneho kraja (835 žiadostí), z Banskobystrického samosprávneho kraja (723 žiadostí) a zo Žilinského samosprávneho kraja (618 žiadostí).

Z uvedených údajov vyplýva, že klienti v hmotnej, resp. materiálnej núdzi z regiónov, v ktorých neboli zriadené kancelárie, boli početne menej zastúpení.

Samosprávny kraj	Počet žiadostí
Bratislavský	464
Banskobystrický	723
Trnavský	302
Trenčiansky	392
Nitriansky	323
Žilinský	618
Prešovský	1052
Košický	835

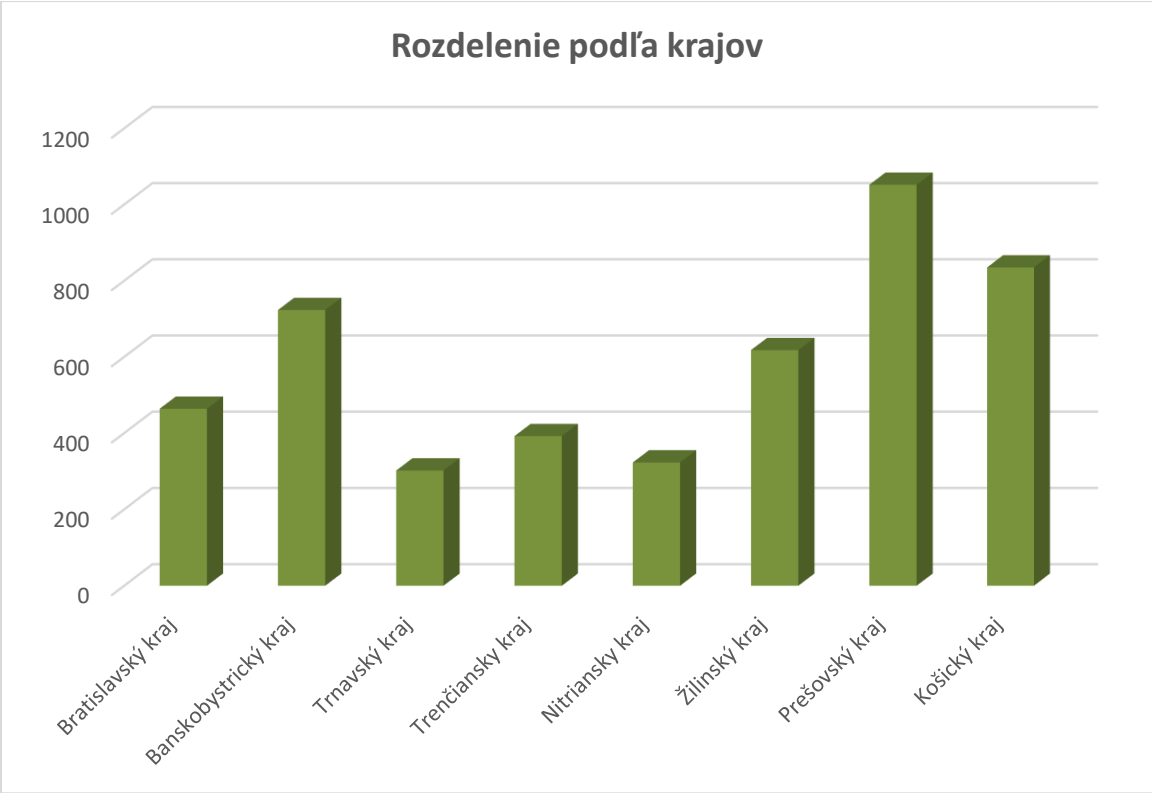

Tab. 3 Prehľad žiadostí o poskytnutie právnej pomoci podľa trvalého pobytu žiadateľa – rozdelenie podľa okresov z hľadiska územnej pôsobnosti jednotlivých kancelárii

Kancelária Bratislava Okres	počet žiadostí	počet obyvateľov
Bratislava I	92	38867
Bratislava II	58	110158
Bratislava III	52	62054
Bratislava IV	92	93386
Bratislava V	99	111124
Malacky	23	68517
Pezinok	25	58696
Senec	23	69880
Senica	15	60690
Skalica	8	46769
Dunajská Streda	29	117402
Galanta	31	93628
Šaľa	20	53101
iné	98	

Kancelária Banská Bystrica Okres	počet žiadostí	počet obyvateľov
Banská Bystrica	167	111180
Banská Štiavnica	14	16580
Brezno	60	64076
Detva	17	32941
Krupina	17	22909
Veľký Krtíš	40	45496
Zvolen	62	69100
Žiar nad Hronom	50	48210
Žarnovica	7	27026

Kancelária Humenné Okres	počet žiadostí	počet obyvateľov
Humenné	209	64446
Snina	43	38129
Vranov nad Topľou	62	79891
Medzilaborce	45	12450
Michalovce	23	110842
Sobrance		22933

Kancelária Hlohovec Okres	počet žiadostí	počet obyvateľov
Hlohovec	115	45762
Trnava	67	129236
Piešťany	37	63090
Myjava	20	27353
iné	1	

Kancelária Nitra Okres	počet žiadostí	počet obyvateľov
Nitra	117	159761
Komárno	36	103973
Levice	49	114552
Nové zámky	66	143636
Topoľčany	19	72038
Zlaté Moravce	16	41339
iné	8	

Kancelária Prešov Okres	počet žiadostí	počet obyvateľov
Prešov	231	170532
Kežmarok	32	71389
Levoča	38	33372
Sabinov	92	58450
Stará Ľubovňa	32	53140
iné	27	

Kancelária Svidník Okres	počet žiadostí	počet obyvateľov
Svidník	157	33143
Bardejov	41	77841
Stropkov	39	20820

Kancelária Trenčín Okres	počet žiadostí	počet obyvateľov
Trenčín	129	113441
Bánovce n.Bebr.	14	37067
Ilava	52	60493
Partizánske	31	46893
Prievidza	50	137380
Púchov	7	44592
Nové Mesto n.V.	69	62577

Kancelária Košice Okres	počet žiadostí	počet obyvateľov
Košice I	98	68220
Košice II	67	82761
Košice III	65	29778
Košice IV	73	59405
Košice okolie	115	121187
Gelnica	28	31368
Rožňava	79	63179
Spišská Nová Ves	109	98244
Trebišov	154	106145
Michalovce	24	110842

Kancelária Liptovský Mikuláš Okres	počet žiadostí	počet obyvateľov
Liptovský Mikuláš	60	72592
Ružomberok	28	57762
Poprad	31	104297

Kancelária Rimavská Sobota Okres	počet žiadostí	počet obyvateľov
Rimavská Sobota	141	84840
Lučenec	104	74680
Poltár	19	22400
Revúca	25	40330

Kancelária Tvrdošín Okres	počet žiadostí	počet obyvateľov
Tvrdošín	62	36010
Námestovo	57	60248
Dolný Kubín	20	39499
Iné	3	

Kancelária Žilina Okres	počet žiadostí	počet obyvateľov
Žilina	214	155084
Bytča	17	30611
Čadca	76	91521
Kysucké Nové Mesto	27	33260
Turčianske Teplice	4	16306
Martin	53	97228
Považská Bystrica	20	63363
iné	13	

Žiadosti o poskytnutie právnej pomoci podľa pohlavia

pohlavie	**2012**	**2013**
Ženy	2745	2830
Muži	1625	2032
spolu	**4370**	**4862**

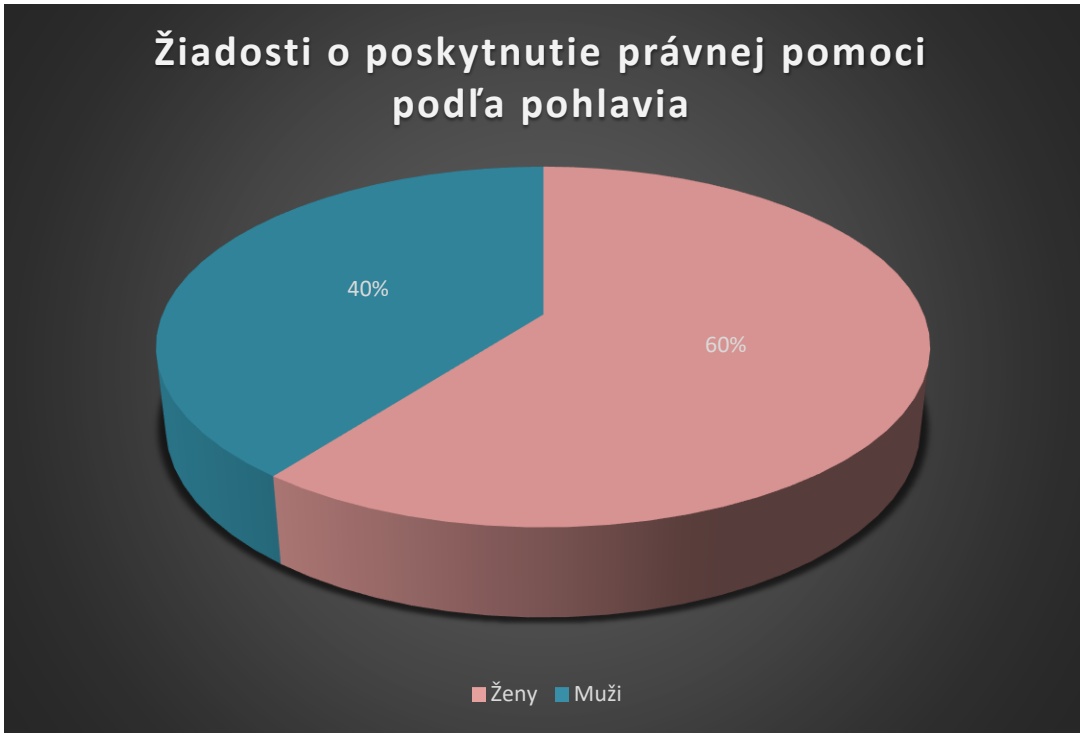

Veková štruktúra žiadateľov o poskytnutie právnej pomoci

Vek žiadateľa	spolu
0 - 17	42
18- 25	422
26 - 35	1138
36 - 45	1407
46 - 55	1013
56 - 65	564
66 - 75	212
76 a viac	59
vek neuvedený	5
Spolu	**4862**

Počet žiadostí o poskytnutie právnej pomoci od roku 2006

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet žiadostí	1475	1431	1228	1659	1768	1828	4370	4862

V porovnaní s rokom 2006 (**390** vydaných rozhodnutí) a rokom 2012 (**3.547** vydaných rozhodnutí) vydalo centrum v roku 2013 celkovo **5.360** rozhodnutí o priznaní resp. nepriznaní právnej pomoci, z toho **775** rozhodnutí o nepriznaní nároku na právnu pomoc. Z celkového počtu rozhodnutí bola priznaná právna pomoc alebo poskytnutá predbežná právna pomoc v **3.211** prípadoch.

Prehľad o počte vydaných rozhodnutí

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet rozhodnutí	390	1157	1445	1964	2100	2068	3547	5360

Na základe rozhodnutí centra o priznaní nároku na právnu pomoc bol z celkového počtu **3.211** prípadov priznanej právnej pomoci alebo poskytnutej predbežnej právnej pomoci v **2.576** prípadoch pridelený advokát na zastupovanie pred súdom, v **619** prípadoch právnik centra a v **16** prípadoch bola vec riešená formou mediácie prostredníctvom mediátora centra resp. prostredníctvom externého mediátora.

Tab. 4 Rozdelenie prípadov priznanej právnej pomoci

Rok	Advokát	Právnik CPP	Mediátor
2013	2.576	619	16
2012	1703	679	13
2011	229	986	3

Centrum zaregistrovalo v roku 2013 spolu 10 žiadostí o poskytnutie právnej pomoci v azylových veciach.

Tab. 5 Predbežné konzultácie

Kancelária	predbežná konzultácia	v €
BA	302	1359,00
BB	163	733,50
HC	170	765,00
HE	74	333,00
KE	222	999,00
LM	82	369,00
NR	310	1395,00
PO	205	922,50
RS	12	54,00
SK	125	562,50
TN	90	405,00
TS	57	256,50
ZA	140	630,00
Spolu	1952	8784,00

V roku 2013 centrum poskytlo 1.952 predbežných konzultácií týkajúcich sa základných právnych usmernení. V porovnaní s rokom 2012 - 2494 platených konzultácií, v roku 2013 centrum vykonalo nižší počet platených konzultácií o 542 konzultácií, čo sa však prejalo vo zvýšenom počte podaných žiadostí o poskytnutie právnej pomoci (v roku 2012 -4370 podaných žiadostí, v roku 2013 – 4862 podaných žiadostí).

Permanentný nárast súvisí s účinnosťou novely zákona a intenzívnou mediálnou informovanosťou širokej verejnosti o poskytovaných službách centra.

V neposlednom rade nemožno opomenúť agendu, ktorú spracúva a vybavuje právny odbor v rámci svojej činnosti. Ten okrem iného predovšetkým v rámci svojej rozhodovacej činnosti v roku 2013 vydal 947 rozhodnutí o návrhoch na náhradu trov advokátov, na základe ktorých bolo vyplatených v roku 2013 celkovo 241.588,13 €, z toho 181.936,74 eur advokátom určeným centrom a 59.651,39 eur advokátom ustanovených súdom (mimo cestovných náhrad). V porovnaní s rokom 2012, kedy bolo celkovo uhradených 224.855,45 €, tak eviduje nárast jednak celkového počtu vyúčtovaní ako aj preplatených trov právneho zastúpenia. Právny odbor v roku 2013 vydal 172 rozhodnutí o prerušení konania. Komisia pre osobitný zreteľ sa zaoberala 43 návrhmi na osobitný zreteľ, ktoré podali jednotlivé kancelárie centra.

Právny odbor tiež riešil 10 prípadov preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania. V 7 prípadoch sa právny odbor vyjadroval k žalobám advokátov proti centru. Právny odbor ďalej spracoval 3 stanoviská Rady centra podľa ustanovenia § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov

Zároveň právny odbor riešil v priebehu roka 2013 48 odvolaní žiadateľov centra, ktorým kancelárie vydali rozhodnutie o zastavení konania o nároku na poskytovanie právnej pomoci. V porovnaní s rokom 2012, kedy bolo vybavených 37 odvolaní, tak hovoríme o ich náraste vyplývajúcom najmä z výrazného nárastu celkového počtu žiadateľov. Ďalej právny odbor evidoval 25 odvolaní advokátov voči rozhodnutiu o trovách právneho zastúpenia.

Tab. 6 Trovy právneho zastúpenia

Rok	určený CPP	suma €	ustanovení súdom	suma €	vyúčtovania TPZ spolu	spolu celkom
2010	184	93.321,22	13	2.278,07 €	197	95.599,29 €
2011	117	54.253,26 €	81	18.366,14 €	198	72.619,40 €
2012	335	63.744,23 €	328	161.111,22 €	663	224.855,45 €
2013	763	181.936,74	184	59.651,39 €	947	241.588,13 €

Tab. 7 Prehľad o počte odvolaní voči rozhodnutiam

rok	klienti	advokáti proti trovám
2012	37	32
2013	48	25

Spolupráca Centra s médiami

K dôležitým prioritám centra v roku 2013 patrila aj intenzívna informovanosť širokej verejnosti o činnosti centra a poskytovaných službách ako aj poskytovanie informácií súvisiacich s aktuálnou problematikou v niektorých právnych oblastiach. Spolupráca centra s médiami a z toho vyplývajúce pravidelné zvyšovanie informovanosti o centre, jeho pôsobnosti a aktivitách, poskytuje verejnosti akúsi cestu k dostupnejšej právnej pomoci. Centrum zabezpečovalo permanentne propagáciu a medializáciu poskytovania právnej pomoci občanom formou informácií, správ, živých vstupov, odpovedí na otázky divákom v priamom vysielaní v RTVS, Markíze, TA3, TV JOJ a v niektorých regionálnych médiách TV Ružinov, TV Región a ďalších.

Občanom boli poskytované informácie aj prostredníctvom viacerých celoslovenských a regionálnych printových denníkoch a týždenníkoch, predovšetkým v SME, Pravde, TASR, týždenník Dukla a BARDEJOVSKO – SVIDNÍCKO – STROPKOVSKO ako aj na internetových stránkach MS SR, SAK, najpravo a iné.

Po dohode s printovými médiami centrum v pravidelných časových intervaloch pripravuje súbor informácií venovaných konkrétnej právnej problematike. Tematické okruhy obsahujú základné právne informácie, odpovede na konkrétne otázky vyplývajúce z praxe a informácie o centre. Centrum je taktiež veľakrát oslovené televíziou a rozhlasom k vysloveniu právneho názoru na konkrétny právny problém.

Pri príležiosti vymenovanie novej riaditeľky do funkcie usporiadal minister spravodlivosti tlačovú konferenciu, z ktorej boli adekvátne výstupy v televízií (TA3 a RTVS) ako aj printových médiach. Záujem médií o spoluprácu sa zvýšil a zaznamenali sme aj otázky z týždenníkov celoslovenského významu, kde pripravujeme pravidelné právne rubriky.

Spolupráca centra s partnerskými organizáciami

Centrum dlhodobo spolupracuje s viacerými partnerskými inštitúciami v oblasti výmeny poznatkov a skúseností v otázkach týkajúcich sa poskytovania účinnej právnej ochrany a pomoci pri uplatňovaní práv a slobôd a neustále sa snaží získavať nových partnerov pre spoluprácu.

Centrum sa počas roku 2013 prezentovalo nie len médiami, ale aj cez spolupracujúce organizácie.

Spoluprácou s viacerými štátnymi organizáciami – Ministerstvo spravodlivosti SR, Úrad vlády SR, Verejný ochranca práv, vyššie územné celky, Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad kartografie a geodézie; s mimovládnymi organizáciami – Liga za duševné zdravie, Nadácia pre deti Slovenska, Aliancia žien Slovenska, Konzultačné a informačné Centrum Edukos, WellGiving o.z. a s partnerskými organizáciami – Coachingplus, Terapsy, Poradňa pre občianske a ľudské práva a iné, sa centrum snaží vytvoriť sieť organizácií, ktorá poskytne priestor pre výmenu nezávislých informácií a skúseností ľudí pracujúcich v právnej, sociálnej, finančnej sfére, ako aj organizácií zaoberajúcimi sa pomocou a podporou pre ľudí z nižších sociálnych vrstiev, rodín v krízových situáciách, detí, ľudí po výkone trestu, ľudí s duševnými poruchami.

Centrum úzko spolupracuje so Slovenskou advokátskou komorou, kde sa koncom roku 2013 zástupcovia dohodli na sérií článkov v Bulletine Slovenskej advokátskej komory zaoberajúcimi sa vzájomným pôsobením centra a Slovenskej advokátskej komory.

Nielen vzdelávanie širokej verejnosti, ale aj vzdelávanie zamestnancov považuje centrum za veľmi dôležité.

Počas celého roka 2013 sa pracovníci centra priebežne vzdelávali v oblastiach v súvislosti s výkonom ich práce.

V septembri sa konalo pracovné stretnutie zamestnancov centra v Inštitúte vzdelávania Ministerstva spravodlivosti SR v Omšení, na ktorom sa okrem iného venovala pozornosť aj problematike spotrebiteľských zmlúv za odbornej účasti zástupcu Ministerstva spravodlivosti SR. Zamestnanci kancelárii Svidník, Prešov, Humenné a Košíc sa zúčastnili odborného seminára k ostatnej novele Exekučného poriadku v Košiciach. Vybraní zamestnanci sa zúčastnili odborných seminárov na tému - zákon o slobodnom prístupe k informáciám, finančná kontrola v štátnej správe, semináre v oblasti mzdového účtovníctva, Štátnej pokladnice a pod.

V novembri 2013 sa uskutočnilo dvojdňové pracovné stretnutie všetkých zamestnacov centra v Omšení.

V spolupráci s organizáciou Coachingplus sa realizoval vzdelávací projekt zameraný na rozvoj komunikačných zručností pracovníkov pri práci s klientmi, ktorí sa správajú „neštandartne“ (napr.: „Práca s nedobrovoľným klientom a klientom v odpore“, „Efektívny pomáhajúci rozhovor“ a “Práca s emóciami v poradenskom procese“).

V spolupráci s Asociáciou supervízorov a sociálnych poradcov to bol seminár na tému „Sociálno-psychologický výcvik – Modul 3 Kooperácia a súperenie, riešenie konfliktov“.

Zamestnanci kancelárii sa zúčastnili odborných seminárov ako napríklad „Posilnenie interkultúrnych zručností a regionálnej spolupráce odborníkov pracujúcich s migrantmi v Slovenskej republike, seminár k aplikácii Dublinského nariadenia, seminár k správnemu súdnictvu a novele Infozákona.

V spolupráci s Tlačiarňou ZVJS SR v Leopoldove boli vyhotovené a následne do kancelárii vyexpedované informačné letáky o centre, Informačné materiály z oblasti pracovného, obchodného, občianskeho práva a práva rodinného (napr. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, Výživné na manželku – do rozvodu, Spôsobilosť na právne úkony, Spotrebiteľské úvery, Spísanie, zmena závetu, Nevyplatené mzdové nároky, Návrh

na určenie otcovstva a iné). Do Kancelárii v Košiciach a v Bratislave boli expedované informačné materiály aj v jazyku anglickom, ruskom a francúzskom.

Centrum úzko spolupracuje aj so vzdelávacími inštitúciami za účelom praktickej prípravy študentov vysokých škôl tak, aby svoje teoretické vedomosti mohli aplikovať následne aj priamo v praxi. V roku 2013 poskytlo centrum prostredníctvom tzv. právnych kliník priestor na získavanie praktických skúseností študentom z Právnickej fakulty Univerzity Komenského, Právnickej fakulty Trnavskej univerzity a Právnickej fakulty Paneurópskej Vysokej školy Práva. Právne kliniky sa v priebehu svojej existencie osvedčili a sú prínosom nielen pre samotných študentov ale aj pre regionálne kancelárie.

Finančná časť

Finančné hospodárenie centra v roku 2013

V roku 2013 centrum malo schválený celkový rozpočet v objeme 1 687 629,00 Eur, ktorý bol rozpočtovými opatreniami upravený. Upravený rozpočet k 31.12.2013 bol v celkovej sume 1 472 805,00 Eur, čo predstavuje 100% plnenie rozpočtu a oproti roku 2012 prestavuje pokles čerpania o sumu 137 831,10 Eur. Prijatím novely zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.322/2011 Z. z., účinnosťou od 1. januára 2012 bol centru rozšírený okruh jeho pôsobnosti o poskytovanie právnej pomoci v obchodnoprávnych veciach, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v konaní pred ústavným súdom vo všetkých oblastiach vymedzených uvedenou novelou zákona o administratívnom vyhostení v dôsledku čoho v roku 2012 a v roku 2013 došlo k zvýšenému čerpaniu rozpočtových prostriedkov .

Uznesením vlády č. 357 z 8.júna 2011 k návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 327/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov uložila podpredsedovi vlády a ministrovi financií zabezpečiť v štátnom rozpočte na roky 2012 až 2015 pre rozpočtovú kapitolu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky finančné prostriedky v celkovej výške 1 904 000,00 Eur, z toho na rok 2013 vo výške 468 000 Eur. Finančné prostriedky boli v zmysle uznesenia určené na bežné výdavky konkrétne na Všeobecný materiál a Špeciálne služby, nebolo však uvažované s finančnými prostriedkami určenými na mzdy, pričom sa uvažovalo s vecným a osobným rozšírením pôsobnosti centra.

Z tohto dôvodu dochádza k nepomeru čerpania finančných prostriedkov a dochádza k úsporám na kategórii Tovary a služby, kde je rozpočet centra nadhodnotený a rozpočet na mzdy, platy, služobné príjmy je podhodnotený.

Vybrané kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtu

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2013	Upravený rozpočet 2013	Upravený rozpočet 2012	Čerpanie rozpočtu 2013	Čerpanie rozpočtu 2012
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné vyrovnania	727 698	741 317	727 920,00	741 317	727 920,00
Poistné a príspevok do poisťovní	258 333	266 301	258 782,40	266 301	258 782,40
Tovary a služby	699 181	458 611	609 856,74	458 611	609 846,02
z toho: Cestovné náhrady	12 000	7 565	11 860,24	7 565	11 860,24
Energia , voda a komunikácie	91 300	80 090	92 512,44	80 090	92 512,44
Materiál	81 881	30 128	74 062,61	30 128	74 062,61
Dopravné	17 000	8 471	9 769,51	8 471	9 769,25
Rutinná a štandardná údržba	33 500	888	35 655,35	888	35 655,35
Nájomné	53 000	18 143	35 962,81	18 143	35 962,81
Služby	410 500	313 326	350 033,78	313 326	350 023,32
z toho: Špeciálne služby	304 000	237 472	228 511,68	237 472	228 508,55
Bežné transfery	2 417	6 577	4 359,86	6 577	4 359,86
Kapitálové výdavky	0,00	0,00	7 400,00	0,00	7 397,82

Pre rok 2013 boli v kategórii 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania schválené rozpočtové prostriedky v celkovom objeme 727 698,00 Eur pre zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. Schválený rozpočet na rok 2013 bol v tejto kategórii upravený o sumu 13 619,00 Eur.

Kategória 620 Poistné a príspevok do poisťovní pre rok 2013 bol schválený v celkovej sume 258 333,00 Eur a upravený o sumu 7 968,00 Eur.

V kategórii 630 Tovary a služby schválený rozpočet na rok 2013 bol vo výške 699 181 Eur. Rozpočtovými opatreniami bol upravený na celkový objem 458 611 Eur. Vyčerpaný bol na 100 %.

Schválený rozpočet na rok 2013 kategórii 640 oproti upravenému rozpočtu na rok 2013 bol zvýšený o 24 160,00 Eur.

V roku 2013 neboli centru pridelené žiadne Kapitálové výdavky.

V rámci záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2013 bol pre centrum určený limit príjmov v sume 9 607,00 Eur. Príjmy za rok 2013 dosiahli výšku 15 464,00 Eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 161,00 % plnenie rozpočtovaných príjmov. Príjmy z platených konzultácií predstavovali výšku 10 403,00 Eur, príjmy z náhrady trov právneho zastúpenia, finančná spoluúčasť klientov dosiahli výšku 4 337,21 Eur, ostatné príjmy 723,75 Eur.

K 31. decembru 2013 bol centru schválený počet zamestnaneckých miest pri výkone práce vo verejnom záujme 86. Skutočný počet zamestnaneckých miest k 31.12.2013 bol (počet zamestnancov vo fyzických osobách) 97. Evidenčný počet zamestnancov k 31.12.2013 bol 82. Rozdiel tvorili dlhodobo neprítomní zamestnanci predstavovali hodnotu 15, z toho jeden zamestnanec (právnik), osem zamestnancov (právnik 1.kontakt) a 1 zamestnanec (vedúci kancelárie) sú na materskej resp. na rodičovskej dovolenke.

Od účinnosti novely zákona došlo k zreteľnému nárastu počtu klientov centra s tým súvisiacej agendy, o čom jednoznačne svedčia vyššie uvedené údaje, ktoré potvrdzujú zvýšenie počtu klientov o viac ako 100 % oproti predchádzajúcemu roku. Centrum sa ešte väčšmi dostáva do povedomia ľudí, čím sa jednoznačne potvrdzuje i potreba jeho existencie, nakoľko občania nachádzajúci sa v hmotnej núdzi rastúcou mierou využívajú jeho služby. Centrum svojou činnosťou prispieva k dostupnosti práva tejto skupine obyvateľstva i rastu jej právneho povedomia, čím napĺňa jeden z cieľov, pre ktorý bolo zriadené.

Centrum zostavilo účtovnú závierku za rok 2013 v súlade s účtovnými štandardami platnými v Slovenskej republike.

V roku 2013 dosiahla organizácia výsledok hospodárenia v celkovom objeme- 54 272,28 Eur. Výnosy dosiahli výšku 1 528 017,50 Eur. Náklady boli v celkovom objeme 1 582 289,78 Eur. Dobré korigovanie výdavkov v priebehu celého roka prispeli k stabilite finančného hospodárenia. Organizácia bola schopná zabezpečiť bezpečné prevádzkové potreby všetkých kancelárií a uhrádzať všetky svoje záväzky ako aj financovanie všetkých svojich potrieb.

Skrátené finančné výkazy podľa slovenských účtovných štandardov

Súvaha (v Eur)

Označenie	Pozn.	2013	2012
AKTÍVA			
SPOLU MAJETOK		125 858,53	151 141,16
Neobežný majetok		6 387,32	11 993,33
Dlhodobý nehmotný majetok			
Dlhodobý hmotný majetok		6 387,32	11 993,33
Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí		6 387,32	11 094,83
Dopravné prostriedky		0,00	898,50
Drobný dlhodobý hmotný majetok		0,00	0,00
Ostatný dlhodobý hmotný majetok		0,00	0,00
Dlhodobý finančný majetok		0,00	0,00
Obežný majetok		97 502,32	110 520,48
Zásoby		1 046,10	2 801,32
Materiál		1 046,10	2 801,32
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy súčet		0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky súčet		0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky súčet		1 508,29	2 534,62
Poskytnuté prevádzkové preddavky		190,00	1 126,08
Ostatné pohľadávky		0,00	0,00
Pohľadávky z nedaňových rozpočtových príjmov		946,15	1 023,01
Pohľadávky voči zamestnancom		372,14	385,53
Finančné účty		94 947,93	105 184,54
Pokladnica		0,00	0,00
Ceniny		4 340,00	6 256,95
Bankové účty		90 607,93	98 827,59
Výdavkový rozpočtový účet		0,00	0,00
Príjmový rozpočtový účet		0,00	0,00
Poskytnuté návratné finančné výpomoci dlhodobé súčet		0,00	0,00
Časové rozlíšenie		21 968,89	28 627,35
Náklady budúcich období		21 968,89	28 627 35

Položka	Pozn.	2013	2012
PASÍVA			
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY		125 858,53	151 141,16
Vlastné imanie		-60 404,01	-6 131,73
Oceňovacie rozdiely súčet		0,00	0,00
Fondy		0,00	0,00
Výsledok hospodárenia súčet		-60 404,01	-6 131,73
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov		-6 131,73	-43233,63
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie		-54 272,28	37 101,90
Záväzky		186 262,54	157 272,89
Rezervy		51 545,33	34 258,94
Ostatné krátkodobé rezervy		51 545,33	34 258,94
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy		7 333,48	13 146,85
Zúčtovanie odvodov príjmov rozpočtových organizácií do rozpočtu zriaďovateľa		946,15	1 153,51
Zúčtovanie transferov štátneho rozpočtu		6 387,33	11 993,34
Dlhodobé záväzky		3 025,25	1 205,79
Záväzky zo sociálneho fondu		3 025,25	1 205,79
Krátkodobé záväzky súčet		124 358,48	108 661,31
Dodávatelia		36 673,46	10 241,26
Nevyfakturované dodávky		641,84	1068,48
Iné záväzky		102,69	476,00
Zamestnanci		49 247,64	54 930,66
Ostatné záväzky voči zamestnancom		0,00	0,00
Zúčtovanie s orgánmi sociálneho plnenia a zdravotného poistenia		31 918,29	34 538,74
Ostatné priame dane		5 774,56	7 406,17
Bankové úvery a výpomoci		0,00	0,00
Časové rozlíšenie		0,00	0,00
Výdavky budúcich období		0,00	0,00

Výkaz ziskov a strát (v Eur)

Položka	Pozn.	2013	2012
Náklady			
Spotrebné nákupy		64 163,09	82 887,79
Spotreby materiálu		37 395,54	62 223,81
Spotreby energie		26 767,55	20 663,98
Služby		370 157,50	425 551,88
Opravy a udržovanie		3 377,92	42 707,04
Cestovné		7 655,87	10 997,26
Náklady na reprezentáciu		332,00	332,00
Ostatné služby		358 791,71	371 515,58
Osobné náklady		1 067 580,54	1 054 411,48
Mzdové náklady		752 342,79	750 842,42
Zákonné sociálne náklady		261 081,67	253 461,66
Ostatné sociálne náklady		5 219,04	5 320,75
Zákonné sociálne náklady		48 937,04	44 786,65
Ostatné sociálne náklady		0,00	0,00
Dane a poplatky		1 472,06	1 409,30
Daň z motorových vozidiel		0,00	0,00
Daň z nehnuteľnosti		96,49	65,22
Ostatné dane a poplatky		1 375,57	1 344,08
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť		4 839,92	4 106,92
Predaný materiál		0,00	0,00
Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania		0,00	370,00
Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania		0,00	250,68
Odpis pohľadávky		0,00	0,00
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť		4 839,92	3 486,24
Manká a škody		0,00	0,00
Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti		57 151,34	46 175,66
Odpisy DNM a DHM		5 606,01	11 916,72
Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti		51 545,33	34 258,94
Tvorba zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti		51 545,33	0,00
Tvorba ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti		0,00	34 258,94
Finančné náklady			3 510,18
Náklady na derivátové operácie		0,00	0,00

Ostatné finančné náklady	1 668,55	3 510,18
Manká a škody na finančnom majetku	0,00	0,00
Mimoriadne náklady	0,00	0,00
Náklady na transfery a náklady z odvedených príjmov	15 256,78	15 545,03
Náklady na ostatné transfery	0,00	0,00
Náklady z odvodu príjmov	15 256,78	14 522,02
Náklady z budúceho odvodu príjmov	0,00	1 023,01
Náklady spolu:	1 582 289,78	1 633 598,24

Výkaz ziskov a strát (v Eur)

Položka	Pozn.	2013	2012
Výnosy, daň z príjmov a výsledok hospodárenia			
Tržby za vlastné výkony a tovar		0,00	0,00
Zmena zásob vnútroorganizačných zásob		0,00	0,00
Aktivácia		0,00	0,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov		0,00	0,00
Ostatné výnosy za prevádzkovej činnosti		15 308,87	15 414,53
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti		15 308,87	15 414,53
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek		34 258,94	42 460,61
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti		34 258,94	42 460,61
Zúčtovanie zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti		0,00	0,00
Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti		0,00	42 460,61
Finančné výnosy		0,00	0,00
Mimoriadne výnosy		38,68	0,00
Výnosy z transferov a rozp .príjmov v st, RO		1 478 411,01	1 612 825,00
Výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu		1 472 805,00	1 600 908,28
Výnosy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu		5 606,01	11 916,72
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obci		0,00	0,00
Výnosy celkom		1 528 017,50	1 370 700,14
Výsledok hospodárenia pred zdanením		-54 272,28	37 101,90
Výsledok hospodárenia po zdanení		-54 272,28	37 101,90